

NJUZLETER

PRESEK STANJA – KOLIKO SMO NAUČILI IZ PRVOG KRUGA: DRUGA VIRTUELNA MOBILNOST – USPEŠNO ZAVRŠENA

Nekoliko meseci nakon „probnog“, prvog kruga virtuelne mobilnosti koji je održan u junu 2018. godine, imali smo priliku da rezimiramo sve rezultate, iskustva i povratne informacije, da izvučemo pouke i na osnovu njih osmislimo i realizujemo novu, unapređenu verziju – drugu virtuelnu mobilnost u okviru projekta MILETUS. Naša misija i krajnji cilj bili su da među studentima promoviramo ovaj novi, revolucionarni koncept mobilnosti i da definišemo optimalni format virtuelne mobilnosti zasnovan na stvarnim iskustvima, najboljim praksama i povratnim informacijama dobijenim od same ciljne grupe – studenata učesnika.

Konkurs za prijave bio je otvoren za istu grupu studenata – studente master studija, treće i četvrte godine osnovnih studija na partnerskim univerzitetima u Ukrajini i Srbiji. Ovaj put je, međutim, nastavno osoblje iz Srbije i Ukrajine imalo priliku da u praksi primeni ono što su naučili tokom prve mobilnosti kada su nastavnici sa partnerskih univerziteta iz EU, u ulozi supervizora studenata, delili znanje i veštine sa svojim srpskim i ukrajinskim kolegama. Ovaj put su i profesori polagali ispit – oprobali su se kao supervizori u novom modelu nastave i učenja!

Četrdeset četiri najbolja kandidata izabrana su za učešće u dvomesečnoj virtuelnoj mobilnosti koja je održana od 15. oktobra do 15. decembra 2018. Tokom postupka odabira želeli smo da uključimo više studenata koji nisu u mogućnosti da učestvuju u programima realne mobilnosti, pa su studenti iz osetljivih grupa, poput studenata sa fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim poteškoćama, studenata koji rade itd., imali prioritet, i sedam naših učesnika je pripadalo nekoj od ovih grupa. Zanimljivo je pomenuti da je čak četvrtina ukupnog broja učesnika dolazila iz oblasti studija međunarodnih odnosa. Ostali kandidati bili su iz raznih oblasti, poput informacionih tehnologija, marketinga, studija jezika, psihologije itd.

Svi studenti potom su podeljeni u grupe od po četiri člana. Da bismo stvari učinili zanimljivijim i našim učesnicima pružili najbolje moguće međunarodno iskustvo, pobrinuli smo se da učesnici svih timova budu iz različitih zemalja, institucija i oblasti studija.

Vodeći se istim modelom kao u prvoj (koja je bila uspešna!), drugu virtuelnu mobilnost smo organizovali kao učenje zasnovano na projektu prilikom kog studenti stiču znanja i veštine radeći na zajedničkim projektima. Opet smo dali sve od sebe da studentima ponudimo zanimljive i inovativne teme za zajedničke projekte, poput Etike u oglašavanju i Multikulturalnih radnih timova, što su i bile teme koje je odabrao najveći broj učesnika. Među popularnim temama su bili i Zaštita ličnih podataka za korisnike programa lojalnosti, Specifičnosti nacionalnih kultura u razvoju inovativnih proizvoda, Planiranje istraživanja, kao i tema koja se bavi problemom nezaposlenosti među mladima.

Strukturu, sadržaj i način implementacije ovog kruga mobilnosti nismo mnogo menjali u odnosu na prvi. Prateći video kursevi podeljeni su u dva tematska dela. Prvi je podrazumevao kurs internacionalizacije sa ciljem da studente pripremi za rad u međunarodnim timovima, unapredi njihovo znanje engleskog i pomogne im da razviju „meke“ veštine, time im pomažući da premoste društvene i kulturne barijere. Drugi deo je obuhvatao kurs metodologije istraživanja koji je trebalo da ih upozna sa relevantnim istraživačkim alatima, kao što su osmišljavanje koncepta istraživanja, priprema nacrtu istraživačkog projekta, pisanje naučnog rada itd. Na Moodle platformi studenti su imali na raspolaganju sve prateće materijale za učenje kojima su mogli da pristupe tokom trajanja čitave virtuelne mobilnosti. Osnovni fokus programa mobilnosti bio je, naravno, rad na zajedničkom projektu, tokom kog su studenti imali priliku da rade zajedno u virtuelnom prostoru uz neophodnu podršku i smernice svog supervizora. Uložene napore i očekivani obim rada možemo podeliti u dve grupe: individualne aktivnosti učenja sa očekivanim trajanjem od 15 do 25 sati za video kurseve i test, i zajednički projekat sa 100 sati za zajedničke projektne aktivnosti (13-14 strana) ili 25 sati (3-4 strane) za pojedinačni doprinos. Nakon uspešnog završetka svih zadataka u okviru drugog kruga virtuelne mobilnosti (video kurseva, testova koji obuhvataju pitanja sa više ponuđenih odgovora i zajedničkog projekta), učesnicima su dodeljeni sertifikati. Možemo reći da smo zadovoljni njihovim rezultatima, budući da je čak 18 studenata završilo program sa najvišim, odličnim uspehom!

TRADICIONALNO NASUPROT INOVATIVNOM – ZAŠTO NE ISKORISTITI NAJBOLJE OD OBA? SAVRŠENA KOMBINACIJA REALNE I VIRTUELNE MOBILNOSTI: KOMBINOVANA MOBILNOST ZA STUDENTE DOKTORSKIH STUDIJA

MILETUS tim definitivno nije gubio vreme u finalnoj projektnoj godini! Istovremeno sa implementacijom druge virtuelne mobilnosti, pokrenuli smo konkurs za prijave za kombinovanu mobilnost, treći i poslednji krug mobilnosti tokom trajanja projekta. Za razliku od prva dva konkursa koji su bili namenjeni studentima master i osnovnih studija, ovaj je bio otvoren za studente doktorskih studija sa partnerskih univerziteta u Srbiji i Ukrajini.

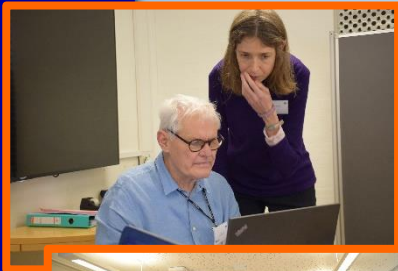
Glavni cilj ovog programa bilo je unapređenje kvaliteta istraživanja i razvoj prenosivih veština putem interdisciplinarnog rada zasnovanog na projektu. Kao što joj i samo ime kaže, „kombinovana“ mobilnost osmišljena je kao kombinacija ili miks dva koncepta mobilnosti – realne i virtuelne. Mi smo pokušali da iskombinujemo najbolje od oba koncepta i studentima doktorskih studija pružimo priliku da pristupe istraživačkim materijalima i resursima univerziteta domaćina, kao i da blisko saraduju sa kolegama i profesorima, kako u virtuelnom prostoru, tako i licem-u-lice.

U osnovi ovakvog koncepta je ideja o podsticanju prekograničnog umrežavanja među mladim profesionalcima, a konkretan rezultat koji smo želeli da postignemo je objavljivanje zajedničkog članka (zasnovanog na zajedničkom projektu) u naučnom časopisu ili njegovo predstavljanje na konferenciji. Želimo da verujemo da je iskustvo mobilnosti našim učesnicima poslužilo samo kao početna tačka za stvaranje jačih veza i saradnju sa kolegama iz inostranstva!

Kandidatima su ponuđene razne istraživačke oblasti uz mogućnost da se upoznaju sa institucijama domaćinima gde bi se sprovodilo istraživanje u datoj oblasti, kao i da pročitaju biografiju odgovarajućeg stručnog mentora. Istraživačke oblasti su bile raznovrsne: od biznisa i menadžmenta do javnog zdravlja, preko matematike, sociologije, informacionih tehnologija, logistike, transporta, internacionalizacije, engleskog jezika i književnosti, elektrotehnike, do upravljanja sukobima i mnogih

drugih. Uz to, studenti doktorskih studija su dobili priliku čak i da izaberu neku istraživačku oblast van ponuđenih.

Posle procesa odabira koji je sproveden u dve faze, izabrani su najbolji kandidati za učešće. Oni su potom podeljeni u grupe, u zavisnosti od istraživačke oblasti, i dodeljeni su im mentori. Kombinovana mobilnost trajala je pet i po meseci, od januara do juna 2019. godine, i obuhvatala je tri faze.

Prva, preliminarna faza programa, organizovana na bazi koncepta virtuelne mobilnosti, poslužila je kao početna tačka da se učesnici upoznaju sa članovima svojih timova i mentorima, da se definišu teme njihovog zajedničkog rada, projektni cilj i rezultati, i da se podele zaduženja. U ovoj fazi fokus je bio na pripremi pregleda literature, razvoju metodologije, upitnika itd., a trajala je mesec i po dana (januar-februar 2019.).

Druga, realna faza kombinovane mobilnosti održana je tokom perioda od dva meseca, u martu i aprilu 2019. godine. Studenti doktorskih studija su imali mogućnost da otputuju na univerzitet domaćine (besplatno!) kako bi aktivno saradivali sa kolegama iz tima i profesorima fakulteta domaćina i sa njima razmenili iskustva, pristupili istraživačkim materijalima i resursima i sprovedli istraživačke aktivnosti. Tokom realne faze mešovite mobilnosti, učesnici su boravili na Tehnološkom univerzitetu u Hamburgu (Nemačka), Politehničkom univerzitetu u Milanu (Italija), Univerzitetu u Olborgu (Danska), Univerzitetu u Nišu (Srbija), Univerzitetu u Novom Sadu (Srbija), Nacionalnom univerzitetu Kijevu-mogiljanska akademija (Ukrajina) i Narodnoj ukrajinskoj akademiji (Ukrajina). Ovu fazu programa završilo je ukupno petnaest studenata doktorskih studija.

Treća i konačna faza, koja je takođe sprovedena u virtuelnom prostoru, obuhvatala je evaluaciju rezultata i finalizaciju zajedničkog rada, kao i diskusiju o mogućoj budućoj saradnji. Treća faza mobilnosti za studente doktorskih studija trajala je dva meseca – maj i jun 2019. godine.

PREGLED AKTIVNOSTI U TREĆOJ GODINI PROJEKTA PRIKAZAN KROZ GLAVNE PROJEKTNE DOGAĐAJE

Konferencija o saradnji u oblasti mobilnosti između visokoškolskih ustanova i nadležnih ministarstava

Ovaj dvodnevni događaj koji je organizovan u vidu radne konferencije o saradnji u oblasti mobilnosti između partnerskih univerziteta i nadležnih ministarstava, sa posebnim osvrtom na programe virtuelne i kombinovane mobilnosti, održan je u februaru 2019. godine. Domaćin događaja bila je Katedra za materijale i proizvodnju Univerziteta u Olborgu u Danskoj.

Prvog dana konferencije partneri su imali priliku da razgovaraju i podele iskustva koja se tiču implementacije i rezultata drugog kruga virtuelne mobilnosti. Među ključnim tačkama ove diskusije bili su i rezultati vrednovanja studentskih dostignuća u učenju, nadzor i osobenosti interakcije sa grupama studenata, kao i rezultati ankete o drugom krugu virtuelne mobilnosti. Osim toga, organizovan je i okrugli sto u kom su učestvovala nadležna ministarstva, a tema su bili izgledi i buduće prilike za programe virtuelne/kombinovane mobilnosti u Srbiji i u Ukrajini. Imajući u vidu da je MILETUS projekat čiji je cilj uvođenje strukturnih promena u oblasti studentske mobilnosti, ovakva otvorena diskusija sa predstavnicima nadležnih ministarstava bila je naročito važna. Procena metodološkog okvira koji je razvijen za programe virtuelne/mešovite mobilnosti takođe je bila jedna od tema. Na kraju, projektni partneri i nadležna ministarstva razgovarali su o prirodi završnog metodološkog dokumenta i prilikama za njegovu diseminaciju, posle čega je usledila diskusija o unapređivanju Kancelarija za međunarodnu saradnju na partnerskim univerzitetima.

Drugi dan je u celosti bio posvećen metodologiji usvojenoj za MILETUS programe mobilnosti: problemskom učenju (PU). Predstavljena su načela pristupa PU i interdisciplinarnost istraživačkog problema, posle čega je usledila demonstracija inovativne „Pametne laboratorije za proizvodnju“, koja je rezultat pristupa PU.

Izdajamo

Uvek smo otvoreni za eksternu saradnju, naročito kada je reč o unapređenju formata virtuelne i kombinovane mobilnosti! Upravo zato smo i ostvarili saradnju sa još jednim Erasmus+ projektom, Open Virtual Mobility, kako bismo delili relevantna iskustva, znanja i dobre prakse.

Obuka: Pristupi problemskog učenja (PU) u studijskim programima

Domaćin ove dvodnevne obuke je i ovog puta bio naš danski partner, Univerzitet u Olborgu (Kampus u Kopenhagenu), i bila je to odlična prilika za partnere da iskoriste ogromno iskustvo našeg domaćina u oblasti problemskog učenja i njegovih praktičnih primena.

Obuka je bila zasnovana na sledećim temama: kako organizovati i strukturirati obrazovni sistem sa PU-om kao platformom za učenje, kritičko razmišljanje unutar PU-a i transformacija studijskih programa u PU, platforma PU-a za učenje tokom trajanja mobilnosti, kako strukturirati platformu za učenje u okviru virtuelne/kombinovane mobilnosti tako da se kod studenata unaprede veštine rešavanja problema, kreativnost, kritičko razmišljanje, kolaborativno učenje i inovativnost u kulturno raznolikim grupama.

Obuka je obuhvatila i radionice u kojima su učesnici imali priliku da provežbaju novostečene veštine i da u sklopu tima rade na rešavanju zanimljivih zadataka. Ovo je za nastavno osoblje zaista bila prava dodatna vrednost!

Prvi okrugli sto o prilikama koje mobilnost nudi istraživačima

Kao sastavni deo MILETUS programa kombinovane mobilnosti za studente na doktorskim studijama, pred sam Prvi okrugli sto, održana je projektna konferencija na kojoj su studenti doktorskih studija imali priliku da razmene iskustva i utiske po pitanju kombinovane mobilnosti. Svako od njih je predstavio temu na kojoj radi, iskustvo i prakse koje su tokom mobilnosti stekli i usvojili, kako u realnoj tako i u virtuelnim fazama. Ove prezentacije poslužile su kao uvod u diskusiju na temu raznih pristupa u istraživanju na različitim univerzitetima, obogaćenu raznim aspektima internacionalizacije onako kako su je naši učesnici doživeli.

Pored studenata doktorskih studija koji su učestvovali u MILETUS programu kombinovane mobilnosti, Prvi okrugli sto na temu prilika koje mobilnost nudi istraživačima bio je namenjen i studentima doktorskih studija sa drugih ukrajinskih univerziteta koje zanima akademska mobilnost, a koji su takođe prisustvovali ovom događaju. Među glavnim temama bili su i organizacioni aspekti, prakse i iskustva u nadzoru, kao i predlozi za nove krugove mobilnosti u budućnosti. Zaključci ovog okruglog stola su sažeti kako bi poslužili kao važan izvor informacija za oblikovanje finalne verzije metodoloških preporuka za MILETUS programe virtuelne i kombinovane mobilnosti. Na sastanku je bilo reči i o problemu unapređivanja rada Kancelarija za međunarodnu saradnju i Kancelarija za studentsku mobilnost na partnerskih univerzitetima.

Posle okruglog stola, organizovana je radionica o unapređivanju modela kombinovane mobilnosti. Na kraju krajeva, kad se za cilj ima da nešto bude savršeno, poslu nikad nije kraj! Teme kojima se radionica bavila jesu organizacione i komunikacione komponente, komponenta sadržaja, komponente administracije i umrežavanja modela kombinovane mobilnosti, a u finalnom projektnom dokumentu su objedinjene i objavljene sve završne preporuke. Ne zaboravite da pročitate finalnu publikaciju na našem veb-sajtu!

Drugi okrugli sto na temu prilika koje mobilnost nudi istraživačima

Projektni sastanak, čiji je domaćin bio Univerzitet u Nišu, u Srbiji, prevashodno je bio posvećen razradi preporuka za kombinovanu mobilnost, kao i verifikaciji modela kombinovane mobilnosti.

Pored drugog okruglog stola, kojem su prisustvovali i srpski univerziteti koji ne učestvuju u samom projektu ali su zainteresovani za ovu temu, niz radionica sa aktuelnim i savremenim temama bio je ključni deo ove konferencije. Pojam nauke s misijom bio je jedna od mnogih aktuelnih tema koje su obuhvaćene. Novi društveni ugovor, trougao koji čine građani, nauka i vlada obrađen je unutar okvira programa Horizont Evropa, budućeg programa Evropske unije u oblasti istraživanja i inovacija. Istraživačka etika – Igra dileme, organizovana kao simulacija rada u grupi, osmišljena je da učesnicima pomogne u unapređenju veština komunikacije, veština rešavanja problema i nadzora unutar grupe.

Osim toga, radionica čiji je naslov Dimenzije otvorene nauke: Od otvorenih podataka do društvene nauke učesnicima je predstavila koncept otvorene nauke koji predstavlja nov pristup naučnom procesu. Na kraju, radionica koja je nosila naslov Kako izaći na kraj s odlivom mozgova bila je poslednja u ovom nizu. Ova tema je u neku ruku delovala krajnje prikladno, imajući u vidu da su studenti doktorskih studija koji su učestvovali u kombinovanoj mobilnosti stekli sopstvena iskustva u radu na drugom univerzitetu i da su stoga mogli da uporede uslove za život i rad u različitim zemljama.

Osim radionica, konferencija je partnerima omogućila i da finalizuju evaluaciju preporuka za model kombinovane mobilnosti, kao i procene kombinovane mobilnosti.

Završni projektni sastanak i Radionica o održivosti

Prvi finalni projektni događaj održan je u Beogradu (domaćin je bio Univerzitet Singidunum), a drugi u Milanu (domaćin je bio Politehnički univerzitet u Milanu).

Sastanak u Beogradu prvenstveno je imao za cilj da se predstave ukupne zaključne preporuke o relevantnosti ovog projekta i njegove implementacije, i da se zakluče neka od važnih preostalih pitanja, kao što su impakt i strukturna dimenzija projekta. Partnerima je ovom prilikom predstavljena i eksterna evaluacija koja se bavi kvalitetom implementacije projekta, o čemu je naknadno i prodiskutovano. U delu posvećenom diseminaciji projektnih rezultata, između ostalog, konzorcijum se usaglasio da sačini sveobuhvatan informativni materijal o programima virtuelne mobilnosti zasnovan na svim relevantnim podacima koji su prikupljeni tokom trajanja projekta, i da ga dostavi svim relevantnim studentskim organizacijama i centrima za razvoj karijere u Srbiji i u Ukrajini. Na taj način će se ovaj i dalje manje poznat pojam virtuelne mobilnosti promovisati među studentima i po završetku projekta, što je prvi korak ka ostvarivanju misije projekta i održivosti rezultata projekta.

Ono što je započeto u Beogradu, u Milanu je uspešno završeno: sačinjen je detaljan plan održivosti koji prate i rokovi za njegovo sprovođenje u delo. Na kraju krajeva, želimo da rezultati našeg rada dugo traju i da imaju dalekosežan uticaj!

Želeli bismo da svim partnerima i svim učesnicima koji su bili deo ovog projekta zahvalimo na saradnji i na njihovom dragocenom doprinosu realizaciji projekta.

**Ne zaboravite da redovno posećujete naš veb-sajt!
Najnoviji materijali će tek biti objavljeni!**

www.miletus.mnau.edu.ua

U slučaju da ste nešto propustili, posetite našu Fejsbuk stranicu...

www.facebook.com/StudentsMobilityCapacityBuilding

... i nalog na Tviteru!

www.twitter.com/MILETUS_Project